

Algemene beschouwingen 2022

Waar staan de partijen voor?

Op deze en de volgende pagina's geven de politieke partijen hun mening over de begroting

Weer investeren in de lokale samenleving

Wordt 2022 het jaar waarin we de coronazorgen definitief achter ons kunnen laten? In ieder geval zien we dat ook onze lokale samenleving voorzichtig weer opengaat; het verenigingsleven start weer op, de horeca is weer open en de eerste grotere publieksevenementen hebben inmiddels plaatsgevonden. Laten we hopen dat we het komend jaar verder terug naar normaal kunnen.

nigingen van vorig jaar – zoals die op de bibliotheek – terugdraaien, houden vast aan lage lasten voor inwoners, maar willen ook investeren in de lokale samenleving. Het verenigingsleven heeft zwaar te lijden gehad van de coronacrisis en moet – daar waar mogelijk – geholpen worden om er weer bovenop te komen, waarbij we onderlinge samenwerking tussen verenigingen natuurlijk toejuichen.

Ook voor de gemeente belooft 2022 een ander jaar te worden. Het wordt een jaar waarin er financieel meer mogelijk is dan vorig jaar. Toen waren het met name de grote tekorten op WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en Jeugdzorg die voor een flinke uitdaging zorgden. De gemeente moest voor het eerst sinds jaren echt bezuinigen. Door ook een deel van onze nog altijd ruime reserves in te zetten konden we de dienstverlening aan inwoners echter op peil houden. Maar ondanks al het Haagse gesteggel van het afgelopen jaar is de rijksoverheid eindelijk met extra geld voor gemeenten over de brug gekomen. Daarmee zijn onze problemen met WMO en Jeugdzorg nog niet opgelost, maar de extra middelen verlichten de druk op de gemeentelijke begroting voor het komende jaar wel aanzienlijk.

Verenigingen helpen

We gaan een aantal van de meest pijnlijke bezui-

Een belangrijk doorbraak is de keuze voor behoud van de Mallemolen in Groesbeek als 'thuis' voor diverse verenigingen en maatschappelijke activiteiten. Het CDA houdt vast aan het uitgangspunt dat er per kern tenminste één accommodatie voor ontmoeting moet zijn en het zou gek zijn als zo'n voorziening in de grootste kern van onze gemeente zou verdwijnen. In Millingen aan de Rijn willen we onderzoeken of een nieuwe multifunctionele accommodatie verenigingen kan helpen om zich klaar te maken voor de toekomst. Ook de carnavalsverenigingen verdienen als broedplaats van saamhorigheid onze aandacht. Zo willen we ergens in de polder nissenhutten faciliteren, terwijl we ons in Groesbeek inzetten om ze vooral te behouden. Verder willen we bekijken in hoeverre het huidige subsidieplafond een belemmering vormt voor onze verenigingen en hoe we met maatwerk oplossingen kunnen bieden.

Meer bouwen

Maar alles begint met een dak boven je hoofd en ook in onze gemeente is de woningnood hoog. Er moet de komende jaren meer gebouwd worden en om de vaart erin te houden moet er meer ambtelijke capaciteit komen om bouwplannen (die er genoeg zijn) voortvarend op te pakken. Uiteraard moet er voor verschillende doelgroepen gebouwd worden, maar starters verdienen daarbij extra aandacht. We moeten voorkomen dat jonge inwoners zich genoodzaakt zien om buiten onze gemeente te gaan wonen. Zij zijn immers van wezenlijk belang voor een vitale en toekomstbestendige lokale samenleving.

De gemeente moet er intussen alles aan doen om voorzieningen in stand te houden en problemen

op te lossen, van de bestrijding van wateroverlast in Breedeweg en Beek tot het behoud van goede busverbindingen naar al onze kernen. Inwoners moeten geholpen worden bij het verduurzamen van de woning. Het actieplan duurzaamheid omvat heel veel praktische maatregelen, maar veel inwoners zijn er nog onbekend mee. 'Zon op dak' moet op termijn de norm worden, ook voor bedrijven. Tegelijkertijd proberen we de publieke ruimte steeds weer iets aantrekkelijker en duurzamer te maken, zoals straks met het nieuw in te richten Reiner van Ooiplein in Ooij en het marktplein in Groesbeek. Na alle zorgen van de afgelopen periode is er weer meer perspectief voor onze mooie gemeente.

De ambitie van GroenLinks

Komend voorjaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Afgelopen raadsperiode maakte GroenLinks deel uit van de coalitie, samen met CDA, Polderbreed en GVP. GroenLinks heeft in deze periode heel hard gewerkt aan oplossingen voor de problemen van klimaatverandering, onder andere door ruimte te maken voor opwekken van duurzame energie en het mogelijk maken van de bouw van meer woningen. Daarbij zijn er afspraken gemaakt met woningbouwcorporaties en bouwers om huizen duurzaam te maken. Dat alles in een periode waarin we met grote tekorten werden geconfronteerd.

De raad stelt nu de begroting voor het komend jaar vast. In deze begroting is nu iets meer financiële ruimte en wij zijn dan ook blij dat enkele bezuinigingen kunnen worden teruggedraaid. Zoals enkele bezuinigingen op het sociaal domein en het weg nemen van obstakels in de openbare ruimte en er is weer meer geld beschikbaar voor duurzaamheid.

Maar GroenLinks heeft een nog hogere ambitie voor de toekomst. Niet alleen ambities voor vandaag of morgen, maar ambi-

ties voor de lange termijn. Wij willen de duurzaamheid benadrukken en flinke stappen zetten om de toekomst binnen te gaan.

Meer groen, meer sociaal en meer open bestuur in Berg en Dal

We hebben prachtige bossen, schitterende polders, vergezichten, heuvels en eeuwenoude cultuur. We hebben veel om trots op te zijn. Veel vrijwilligers en mantelzorgers, een laag werkloosheidspercentage en een hoge score op veiligheid. De economie is weer vol potentie, de inwoners zijn daadkrachtig, ondernemend en innoverend.

We hebben kleinschalige dorpen en toch de grote stad dichtbij.

Maar schoonheid van het landschap en natuur is kwetsbaar, sociale ongelijkheid groeit en onze inwoners willen beter betrokken worden bij de beslissingen die op het gemeentehuis genomen worden. Het kan en moet dus nog beter. De komende jaren willen we inzetten op een meer groene, meer sociale en meer open gemeente.

Een groene gemeente, waar de lucht, aarde en het water schoon en gezond zijn. Waar we zuinig zijn op onze grondstoffen en natuur, en waar we onze energie uit duurzame bronnen halen. We willen onze mooie dorpen nog mooier door kunnen geven aan onze kinderen en de daarop volgende generaties. De gemeente moet bijvoorbeeld meer werk maken van het behoud van zo veel mogelijk bomen en van meer groen in elke kern.

Een sociale gemeente, waar iedereen zich thuis kan voelen. Betrokken, waarin we allemaal mee kunnen doen, in betaald werk, vrijwilligerswerk of op school. Waar iedereen zijn of haar passie kan ontdekken en zich hierin kan ontwikkelen. Waar niemand achterblijft en iedereen fijn kan wonen. Dat betekent, meer investeren in mensen en binding met elkaar. De gemeente moet zich inzetten voor voldoende koop en huurwoningen voor inwoners met lagere inkomens, en voor die-

GROEN LINKS

BERG EN DAL

genen die om een andere reden niet gemakkelijk aan een woning komt.

En we willen een open Berg en Dal, een gemeente waarin we ons veilig voelen, ongeacht afkomst, leeftijd of geartheid. We elkaar vertrouwen en waar iedereen welkom is. Waar iedereen mee praat over belangrijke thema's en waar de gemeente actief luistert. We vinden het belangrijk dat mensen zich betrokken voelen bij hun omgeving.

Wij vragen daarom aan inwoners om hun dromen te delen. Dromen die wij met hen willen realiseren, waar we voor gaan. We horen graag wat we concreet kunnen doen om deze dromen te verwzenlijken. Deze verhalen en deze idealen en ambities stoppen niet met de verkiezingen in maart 2022. Wij gaan hiermee verder, met heel Berg en Dal met al die organisaties, met jullie, met ons allemaal. Samen leggen we de lat hoog! Mail: bergendal@groenlinks.nl

De begroting is sluitend maar we zijn er nog lang niet

Polderbreed gaat problemen niet uit de weg. De komende jaren zien we als een flinke uitdaging waar we na de verkiezingen samen met GJS en Voor Berg en Dal als nieuwe partij LOKAAL! met gebundelde kracht aan gaan werken.

Hoewel er een sluitende begroting ligt voor 2022 spreekt Polderbreed toch haar zorgen uit:

- Er is geen financiële ruimte voor wensen zoals bijvoorbeeld een sporthal dicht bij een bestaande veldsportaccommodatie of andere voorzieningen die nodig zijn als de woningbouw op gang komt.
- Voor nieuwbouw van scholen reserveren we tot nu niet. Dit wordt straks een verplichting en die ruimte hebben we niet in de begroting.

Naast deze punten van zorg voor de financiën is er meer zoals:

Woningbouw

- Bij versnelling van woningbouw wordt nu gezegd: "Als we maar veel bouwen komen de

eigen inwoners vanzelf ook aan bod". Polderbreed staat voor een mooie mix van inwoners uit de dorpen en nieuwe inwoners maar we moeten er als gemeente **allereerst voor onze eigen inwoners zijn**.

- Wat die versnelling betreft: die staat onder druk door het tekort aan vakmensen en de stijgende kosten van bouwmaterialen. Er is nog iets dat speelt. Als Waard Wonen speciaal voor ouderen en jongeren uit Millingen een project probeert op te zetten komen er, nog voordat er een echt plan is, al bezwaren. **Dit is wellicht een nog groter probleem.**
- We besteden veel geld aan rapporten over de woningbouwbehoefte maar kloppen die cijfers wel als je kijkt naar wat echt de behoefte in de kernen is?

Toerisme

Gaan we door met steeds meer ontwikkelen van overnachtingsmogelijkheden en 'horeca' in het buitengebied? Is er niet een grens aan wat ons mooie landschap kan hebben? Zijn we niet bezig de kip met gouden eieren te slachten?

Participatie

We hebben als gemeente de neiging om participatie heel groot en belangrijk te maken. Laten we eerst eens beginnen met **echt luisteren naar**

inwoners. Het gaat zelfs bij projecten in de eigen buurt mis. Zoals op het Zand en de Nassaustraat in Ooij. Als de bewoners duidelijk "fouten" aangeven in de inrichting van de straat gaat het werk in opdracht van de gemeente gewoon door. Schuin aflopende of te smalle stoepen. Gevolg: dure aanpassingen.

Samenwerking verenigingen

- Goede initiatieven tot samenwerking van bijvoorbeeld SVO en VVLK moeten beloofd worden.
- Wat wordt de rol van de gemeente als we vinden dat samenwerking gestimuleerd moet worden bij dorpshuizen en verenigingsgebouwen?

Duurzaamheid en energietransitie

We hebben een enorme opdracht te vervullen die ook een grote claim op ons landschap legt. Probleem of uitdaging? We moeten op zoek naar mogelijkheden om in onze energiebehoefte te voorzien. Samen met onze inwoners overleggen en keuzes maken, maar wel kritisch blijven en nieuwe technieken op de voet volgen.

De basis op orde

Er is nog veel werk te verrichten. Daar wil Polderbreed (straks samen als LOKAAL!) mee aan de slag. Om meer te kunnen bereiken moet

eerst de basis bij de gemeente op orde zijn. Veel ambtenaren zijn vertrokken en het is niet makkelijk om de vacatures op te vullen. Financieel kan dit een risico inhouden en we lopen de kans dat zaken niet op tijd of zelfs niet afgehandeld kunnen worden.

Is dan alles zorgelijk en treurig?

Nee, natuurlijk gaat er heel veel goed en dat kunt u zelf ook constateren. Misschien hebben we te snel de neiging om alleen te zien wat misgaat. Naast tevredenheid over goede resultaten mogen we onze ogen niet sluiten voor zaken die beter kunnen. Daar gaan we straks met LOKAAL! met gebundelde krachten aan werken.

De begroting is sluitend maar we zijn er nog lang niet.

Polderbreed

Algemene beschouwingen

Algemene beschouwingen GJS

Langzamerhand kruijpen we uit het "corona-dal". Maar wel in de wetenschap dat de winter voor de deur staat en de besmettingen weer aan het oplopen zijn.

In de samenleving dreigt een tweespalt tussen wel of niet gevaccineerd. Laten wij ieders mening respecteren. Dat kenmerkt Nederland; iedereen telt mee en doet ertoe.

Verkiezingen werpen schaduw vooruit

Voor de huidige raad de laatste begroting die zij vaststelt. In maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen waar een ander speelveld ontstaat door een grote fusie tussen de lokale partijen. In de

polder zullen GJS, Polderbreed en Voor Berg en Dal de krachten gaan bundelen in een nieuwe partij: **LOKAAL!**

Wij kijken daarnaar uit en zien de toekomst voor **LOKAAL!** in de gemeente Berg en Dal met veel vertrouwen tegemoet. Samen werken aan de toekomst van onze gemeente, dat blijft ons uitgangspunt.

Sociaal Domein

Er lijkt wat ruimte door extra gelden die beschikbaar gekomen zijn op het sociaal domein. Resultaat is voor 2022 een sluitende begroting. De volgende jaren laten nog een fors tekort zien omdat geen rekening is gehouden met extra gelden op het sociaal domein. Daarmee wordt afgevoerd van het advies van de provincie om een deel wel mee te nemen in de begroting. Dit geeft een vertekend beeld voor de komende jaren. Veel onzekerheden en voor ons reden om de hand op de portemonnee houden; wij zien nu geen ruimte voor nieuw beleid of ontwikkelingen.

Zonnepark of zon op daken

De aanleg van het zonnepark tussen Leuth-Kekerdom-Millingen is erg actueel. Inmiddels is er een intentieverklaring getekend. Wij betreuren het dat er nog steeds geen concrete plannen zijn gepresenteerd. Volgens ons is de juiste weg om

een scan te maken waar we nu staan met opwek van energie en vol in te zetten op zon op daken. Daar valt nog veel te halen en is voldoende om in combinatie met andere maatregelen (isolatie) de doelstellingen voor 2030 te halen. Ontsluiting op het elektriciteitsnetwerk kan vanwege onvoldoende capaciteit de eerste jaren sowieso niet, zo heeft de beheerder van het netwerk onlangs bekend gemaakt. Laten we de ontwikkelingen volgen en slimme keuzes maken voor onze inwoners, waarbij het ons kenmerkende open landschap maximaal wordt ontzien.

Belastingen blijven gelijk en afval

Een forse verhoging van de belasting blijft dit jaar gelukkig achterwege. Wel stijgt de afvalstoffenheffing iets meer om kostendekkend te zijn. Daarnaast stelt het college voor om de blauwe zakken nog maar 1x per 4 weken op te halen. Dat lijkt een logische stap gezien het aanbod. Wij zouden willen pleiten om dan per kern een punt in te richten waar tussentijds de blauwe zak weggebracht kan worden. Ook zijn wij verheugd dat er niet getornd wordt aan de openstelling van de milieustraten. Door onze inzet is ook voor de polder de openstelling gedurende 6 dagen per week gewaarborgd.

Wonen en economie

De woningmarkt staat enorm onder druk.

Jongeren zijn nauwelijks in staat om een geschikte (starters)woning te vinden of te kopen. Een huis kopen lijkt verder weg dan ooit. Ook het huuraanbod is onvoldoende voor de grote vraag. Wij willen hier extra aandacht voor en willen samen kijken aan welke knoppen wij kunnen draaien om dit in positieve zin te beïnvloeden. We moeten duidelijke afspraken met de woningcorporaties maken om het woon- en leefklimaat te verbeteren.

Onze ondernemers zijn de aanjagers van onze lokale economie en ook voor verenigingen een ontzettende steun in de rug. **Denk Lokaal, besteed Lokaal.**

Verenigingen hebben het niet makkelijk en zijn buiten de sponsorbijdragen van ondernemers ook vaak afhankelijk van subsidies van de gemeente. Zij blijven de smeerolie in de kernen en zijn belangrijk voor de leefbaarheid in de kernen.

Kort samengevat: pas op de plaats, geen extra uitgaven maar ook geen bezuinigingen.

Samen voor Berg en Dal, waar iedereen ertoe doet!

Snel op naar de verkiezingen van 2022 in Berg en Dal, waar het **LOKAAL!** goed vertoeven is.

Gemeente-Jeugd en Sportbelangen

De lokale Groesbeekse partijen V.O.L.G., Sociaal Groesbeek en de Groesbeekse Volkspartij hebben de krachten gebundeld. Samen vormen wij een nieuwe partij: Kernachtig Groesbeek.

Met die naam doen we in maart volgend jaar mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. Voor de begroting voor 2022 vinden wij het belangrijk om aan te geven waar wij ons in 2022 en de jaren erna hard voor maken.

Samen leven maakt een samenleving

Het verenigingsleven is erg belangrijk. Daarom willen wij dat verenigingen geholpen worden om samen zaken op te pakken om op die manier te kunnen blijven bestaan. In elke dorpskern moet een dorps huis blijven (be)staan. Dit moet een laagdrempelige, gezellige plek zijn waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. We blijven inwoners ondersteunen bij het opzetten van nieuwe initiatieven. Procedures zijn hiervoor nodig, maar we zorgen ervoor dat die zo eenvoudig mogelijk zijn.

We ontmoeten elkaar veelal in de kernen. Wij vinden dat deze kernen hun gezellige, uitnodigende en dorps karakter moeten blijven behouden. Minder steen en beton en meer groen. Het Reiner van Ooiplein in Ooij gaat binnenkort eindelijk hiervoor op de schop.

Ook voor het centrum van Groesbeek staan belangrijke keuzes op het programma. Wij kiezen voor een veilig centrum met meer ruimte voor voetgangers en fietsers met veel groen en meer plekken om van de omgeving te genieten. Voor de bezoekers van het centrum moet er in de zomervakantie een bewaakte fietsstalling komen en we gaan zorgen voor een openbaar toilet.

Duurzaamheid

De aanpak van de wateroverlast in verschillende kernen zoals Breedeweg moet worden voortgezet. Samen met de bewoners moeten we komen tot de beste oplossingen. Ook moet er eindelijk worden begonnen met het plaatsen van zonnepanelen in de daarvoor aangewezen pilotprojecten. Er is

geld beschikbaar voor inwoners die hun tuin willen vergroenen (tegels eruit en planten erin) en hun regenpijp willen afkoppelen. Daarnaast willen we meer inwoners helpen met het verduurzamen van hun woning door gedegen adviezen te geven. Een taak van de energiecoach.

Wonen, een eigen dak boven je hoofd

We worden ook in Berg en Dal geconfronteerd met een groot tekort aan passende woningen. Met name woningen voor starters en ouderen ontbreken. Er moet daarbij meer aandacht komen voor het wonen van alleenstaanden, zowel jong als oud. Initiatieven zijn er te over maar er komt te weinig van de grond. Wij willen dat er een ambtenaar wordt vrijgemaakt om initiatiefnemers te ondersteunen in hun zoektocht om een plan gerealiseerd te krijgen. De ambtenaar als verbinder tussen initiatiefnemer, belanghebbende en gemeente. We willen dat er meer wordt gebouwd; uiteraard met respect voor onze prachtige historische panden en met behoud van onze natuur. Woongenot wordt ook bepaald door je woonomgeving. Tenslotte willen we meer bloeiende plant

in de straten en goed onderhoud van het openbaar groen en de trottoirs.

Financieel gezien staan we er in 2022 goed voor. We krijgen dan extra geld van het rijk. Maar het is nog onzeker of we dit ook in de jaren daarna krijgen. Daarom moeten we verstandig met ons geld omgaan. Gelukkig hebben we wel een goed gevulde spaarpot. Als het echt nodig is zetten we die in om onze ambities te kunnen waarmaken.

Johanna Brouwer, Hennie Eikholt, Wiebo Kersten, Hans Peters, Ruud Verstraaten en Erik Weijers namens Kernachtig Groesbeek.

2022 wordt een belangrijk jaar

Fusie

In de landelijke politiek zien we steeds meer versnippering van politieke partijen. Krachtig beleid wordt daardoor steeds moeilijker. Terwijl juist nu duidelijkheid en besluitvaardigheid hard nodig zijn. VBD wil tegen deze versnippering ingaan en kiest vóór verbinding en krachtenbundeling. We gaan fuseren met andere lokale partijen, zodat we een grote lokale partij kunnen zijn met een sterke stem voor de lokale politiek.

Financiën

Ondanks een sluitende begroting voor het jaar 2022 zijn we ongerust over de gemeentelijke financiën. De meerjarenbegroting 2022 - 2025 toont immers voor de laatste 3 laatste jaren structurele tekorten van steeds ongeveer 2 miljoen euro. We staan daarom achter de plannen om eventuele extra aanvullende compensatie jeugdhulp door het Rijk nog niet te verwerken in deze meerjarenbegroting. Veel is immers nog onzeker.

Hoeveel gaat het Rijk extra compenseren voor de Jeugdhulp, de nog steeds toenemende kosten voor de zorg, de invoering van de nieuwe Omgevingswet, de energietransitie, maatregelen op het terrein van de duurzaamheid en het klimaat? We zullen dus omzichtig te werk moeten gaan met nieuw beleid ("oud voor nieuw") en houden vast aan een sluitende begroting. We willen nu niet te hard juichen en voor Sinterklaas gaan spelen. We willen voorkomen dat onze inwoners straks het gelag moeten betalen door o.a. het extra verhogen van belastingen zoals de OZB!

Wonen

Er staan veel nieuwe woningen gepland in onze gemeente. We willen dat ook in Beek betaalbare nieuwe huizen worden gebouwd. De huidige brandweerkazerne in Beek is daar een geschikte locatie voor.

OV

Wij zijn onaangenaam verrast door de plannen van Vervoerder Breng om eventueel de streekbus niet meer via de Rijksstraatweg in Beek en door Ubbergen te laten rijden. De haltes in de Smorenhoek tot aan de Verbindingsweg zijn al ten prooi gevallen. Het is onacceptabel dat er geen enkele opstapplaats meer zal zijn op de Verbindingsweg en de Rijksstraatweg in Beek en

Ubbergen. We vinden dat de bereikbaarheid van het openbaar vervoer de hoogste prioriteit moet hebben. En niet het zo snel mogelijk jakkeren van A naar B.

Centrum Beek

En hoe zit het met het aantrekkelijk maken van het centrum in Beek? De raad van de toenmalige gemeente Ubbergen heeft er geld voor beschikbaar gesteld wat nu al jaren op de plank ligt en waarvan steeds weer iets afgeknabbeld wordt. VBD wil nu eindelijk wel eens actie zien om deze plannen samen met aanwonenden uit te voeren! Ook aan de wateroverlast in Beek moet op korte termijn aandacht geschonken worden, zodat er in hartje Beek niet steeds na iedere regenbui een klein Wylmermeer ontstaat.

De Bartholomaeuskerk in Beek is verkocht maar de omgeving rondom de kerk ziet er niet goed uit! Wat kunnen wij als gemeente hierin betekenen? En hoe staat het met onze Sterrenbergtoren die wij graag voor Beek willen behouden? Kortom, een Dorpsagenda voor Beek is nodig! Inwoners van Beek, wat willen we voor en met onze mooie kern? Wij willen met u graag meedenken!

Zonnepanelen

Natuurlijk is VBD voorstander van een sterke energie-transitie o.a. met zonnepanelen. In Millingen-Leuth-Kekerdom is

een groot zonnepark gepland. Er bestaan hierover nog steeds heel veel onduidelijkheden, zoals totaal benodigd oppervlak, toestemming overheden, netwerkaansluitingen, etc. De realisatie van dit zonnepark lijkt de komende jaren daarom nog niet mogelijk. We stellen voor om (tot er wel duidelijkheid is) de focus vooral te richten op zonnepanelen op daken en andere slimme transitieoplossingen.

Monument, Natuur en Landschap

We moeten heel zuinig zijn op het landschap, de monumenten en natuur. Ze vormen onze kroonjuwelen. We willen daarom dat in bijzondere omgevingsplannen kruimelregelingen niet worden toegepast en handhaving pro-actief en zorgvuldig wordt ingezet.

Algemene beschouwingen

Berg en Dal, een gemeente waar het fijn leven is !

Een veilige en schone gemeente is een basiseis voor iedere inwoner. De opkomsttijden van brandweer, politie en ambulance laten in Berg en Dal te wensen over. In 2019 bleek dat in slechts 15% van de gevallen de norm werd gehaald. De bijzondere geografische ligging van Millingen vraagt om intensieve grensoverschrijdende samenwerking, op dit gebied, met Duitsland. Niet meer bezuinigen op veiligheid. Wat is een mensenleven waard?

Onderhoud wegen: beter preventief handelen dan reactief herstellen.
Goedkoop is duurkoop.

Het oplossen van de woningnood is een van de speerpunten van de VVD. Om snelheid te maken bij het behandelen van de bouwvragen is extra personeel nodig. Wij geven de voorrang aan goedkope en middeldure koopwoningen. Starters moeten eigen woonruimte kunnen vinden in hun eigen gemeente. Dus: bouwen, bouwen, tempo maken.

Energietransitie

Wij ontkomen niet aan zonneparken alleen, als Berg en Dal zijn doelen wil halen, want er is nog geen zicht op renderende alternatieven. Natuurlijke inpassing van zonnevelden/windparken in het landschap is een

eerste vereiste, net als participatie van de omwonenden. Bovendien is bij de aanleg van zonnepanelen/of windmolens een bankgarantie voor het opruimen na 25 jaar een must.

Het grote aantal ondernemers in onze gemeente vormt de kurk waarop onze economie drijft. Deze ondernemers bepalen daarmee in belangrijke mate de leefbaarheid van Berg en Dal. De VVD waardeert dit en koestert dit. Naast de

werkgelegenheid dragen de ondernemers bij aan de betaalbaarheid van vele verenigingen, zij zijn immers altijd de grootste sponsors van die verenigingen. Een economische sector die eruit springt in Berg en Dal is recreatie en toerisme, die de laatste jaren een grote groei heeft doorgemaakt, mede door de prachtige en gevarieerde omgeving. De beste reclame zou het afschaffen van de toeristenbelasting zijn, nu lijkt het op verblijfsboete.

Zorg dicht bij huis, liefdevol en effectief, waarin onze inwoners centraal staan, en met ondersteuning zo lang mogelijk zelfstandig blijven. Hierdoor kan je in je eigen dorp, wijk of buurt prettig blijven wonen.

Revitalisering van de Mallemolen in Groesbeek blijkt mogelijk en blijft beschikbaar voor vele verenigingen, en de bibliotheek. Een bibliotheek is broodnodig om de laaggeletterdheid te bestrijden. Niet ideaal lijkt het voor de VVD als ook Fanfare Wilhelmina en de Maddogs er gehuisvest worden. Destijds is na grondig onderzoek besloten dat deze twee groepen beter elders ondergebracht moesten worden, gezien de decibellen die zij produceren. Andere activiteiten in de Mallemolen zijn dan niet mogelijk.

VLNR: Stefan van Tol, Mechteld ten Doesschate, Remco Hammer en Marie-Jose Verbeeten

Wat de VVD betreft blijven de lokale lasten op het huidige niveau gehandhaafd en worden de reserves alleen gebruikt voor noodgevallen en niet voor luxe.

De klantvriendelijkheid van de gemeente Berg en Dal ebt steeds verder weg, nu ook het gemeentehuis voor de burger vrijdagmiddag gesloten is. Gelukkig is de digitale dienstverlening wel van goede kwaliteit.

Kortom: Berg en Dal blijft, wat de VVD betreft, een gemeente om prettig te wonen en om te koesteren, daar doen wij ons best voor, ook in 2022.

We drinken een glas, doen een plas en alles blijft zoals het was

Dit beschrijft het gevoel dat we overhouden aan de afgelopen 4 jaar. Zo is er bijvoorbeeld nog geen accommodatiebeleid en geen concreet plan voor het centrum van Groesbeek. En al twee begrotingsjaren vragen wij om in Millingen (conform uitkomsten van de GGD-monitor) dezelfde integrale aanpak toe te passen als in de wijk de Stekkenberg. Drie keer is scheepsrecht? Van de coalitie is inmiddels weinig over door fusies van coalitiepartijen met oppositiepartijen, gebaseerd op geografische lijnen en niet op basis van ideeën of ideologie.

de begroting 2021 is toegezegd, naar aanleiding van onze motie.

Wonen

Het probleem van huisvesting geldt voor de hele gemeenschap. Samen met de corporaties moet de gemeente zorgen dat meer en sneller sociale huurwoningen worden gebouwd.

De taakstelling om statushouders te huisvesten legt druk op beschikbaarheid van woningen. De woningcorporaties zijn belangrijk om onze woondoelen te realiseren. Zo is Waardwonen begonnen met starterswoningen voor jongeren in Millingen. Prachtig! We moeten hier de komende jaren blijvend gemeentebreed aandacht aan besteden en nieuwe (woon)concepten durven uit te proberen.

Iedereen gelijk

Bij de ambities wordt benoemd dat iedereen ertoe doet en gelijke kansen moet krijgen. Hier is bestaanszekerheid en regie op eigen leven aan de orde. Dat er mensen zijn die mét laagbetaald werk geen bestaanszekerheid hebben en geen regie op eigen leven door de armoede waarin men structureel verkeert, is onacceptabel.

Het voorgestelde minimabeleid leidt niet tot het oplossen van structurele armoede waarin kinde-

ren moeten opgroeien, met alle gevolgen voor hun ontwikkelingskansen. De gemeente ondersteunt hen met diverse regelingen, maar stelt ook regels, criteria, verantwoordingsplicht etc. Landelijk zie je aan de toeslagenaffaire waartoe dat kan leiden. Wat is de les die we als gemeente kunnen trekken uit de toeslagenaffaire? En kunnen we voorkomen dat kleine schulden uitgroeien tot onbeheersbare omvang?

De hulpverlening/ondersteuning is vaak gericht op financiën, maar aandacht voor 'regie op eigen leven' is zeker zo belangrijk. Tot onze verbazing komen we de verdere uitwerking van dit begrip in de begroting verder nergens meer tegen. En, wat is nog aan 'regie op eigen leven' over als je moet zien rond te komen van € 50,- om je noodzakelijke inkomsten (eten, kleding etc.) te doen?

We missen specifieke aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien, iets waar zij als kind geen schuld aan hebben. Zie de SIRE-petitie (<https://stopkinderarmoede.petities.nl/>), maar ook een initiatief vanuit enkele Tweede Kamerfracties om dit probleem bij de kabinetsformatie op de agenda te krijgen. Eén zinsnede in onze begroting is te mager. Vandaar ons voorstel om een Taskforce Kinderarmoede in te stellen.

Meer weten of met ons meedoen? Kijk op: <https://bergendal.pvda.nl>.

Taskforce Kinderarmoede

Als het aan de PvdA ligt, is het nu tijd om een Taskforce Kinderarmoede in te stellen.

Status: adviesorgaan om inhoud/richting te geven aan beleid om kinderarmoede te bestrijden, uit de gemeente te bannen, met 'regie op eigen leven' hoog in het vaandel.

Samenstelling: mix vanuit alle geledingen die in aanraking komen/ te maken hebben met/of expertise hebben op het gebied van armoede in huishoudens én (ervarings)deskundigen en betrokken instanties.

In alle kernen thuis

Voor 2022 hebben we een positieve begroting, dit in tegenstelling tot vorig jaar waar we fors hebben moeten ingrijpen. Betekent dit dat er weer ruimte is om meer van onze idealen door te voeren in Berg en Dal beter te maken? D66 zal als oppositiepartij de ruimte zoeken om hier een bijdrage aan te leveren.

Berg en Dal is een van de mooiste gemeenten van Nederland; met prachtige veelzijdige landschappen en een rijke cultuurhistorie. Inwoners zijn met recht trots op hun dorpen en toeristen bezoeken Berg en Dal graag. Toch zijn er nog voldoende uitdagingen en forse stappen te zetten om ook in toekomst een aantrekkelijke gemeente te blijven; woonruimte voor starters en doorstromers, aandacht voor onderwijs, werk en inkomen waardoor de kansengelijkheid voor onze inwoners kan worden vergroot en we moeten de energietransi-

tie waarmaken. We geloven als D66 dat we Berg en Dal met onze plannen nog beter kunnen maken.

Dat beter maken doen we vanuit vier stelregels voor onze samenleving in Berg en Dal.

1. We laten iedereen vrij – maar niemand vallen

Wij geloven in een samenleving waarin we gelijke gevallen gelijk behandelen, maar mensen die op achterstand staan extra kansen bieden. Waarin we iedereen vrijlaten, waarin mensen die er hard voor werken ook goed mogen verdienen, maar niemand laten vallen. Hoe het Berg en Dal van de toekomst er ook uit ziet, wij zorgen ervoor dat we mensen meenemen in die verandering. Maatwerk moet de leidraad zijn voor de sociale teams bij het helpen van de cliënten en met veel aandacht voor preventie om zoveel mogelijk gezondheidsproblemen te voorkomen.

2. We bouwen aan een groene aantrekkelijke omgeving

Berg en Dal staat voor een grote opgave om te verduurzamen, om de landschappen te behouden en om voldoende woningen te bouwen. We willen dat de keuzes hierin goed zijn voor de toekomst, want ook onze kinderen hebben recht op een leefbaar en fijn Berg en Dal. Dat betekent dat er soms keuzes gemaakt worden die lastig zijn en waar

niet iedereen zich in kan vinden. Bij de verduurzaming moeten we goed kijken hoe we de beschikbare daken kunnen inzetten, maar daarnaast moeten we kijken naar verantwoorde zonneparken in het landschap, en de mogelijkheid van windmolens in deze strategie betrekken.

3. Transparante democratie waar verstandig met geld wordt omgegaan

D66 Berg en Dal wil een gemeente die naast de inwoners staat – die via haar uitvoeringsorganisaties de burger een helpende hand reikt. Die niet alleen kijkt naar welvaart, maar ook naar welzijn. Hiervoor vragen we nog meer aandacht voor burgerparticipatie en medezeggenschap, iedereen tijdig betrekken bij plannen en nieuwe ontwikkelingen en de lasten en lusten delen. Daarnaast moet de gemeente zorgvuldig met belastinggeld omspringen en zorgen dat de begroting tegen een stootje kan. De begroting is positief en nu er uit de septembercirculaire toch extra middelen beschikbaar komen worden deze direct weer uitgegeven terwijl we ook de reserves zouden kunnen herstellen.

4. We doen het samen – in alle kernen van Berg en Dal

Verantwoordelijk leiderschap betekent

vooral ook: samenwerken. Binnen Berg en Dal met andere partijen en politici en binnen de regio met onze buurgemeenten en de provincie. Samen met elkaar het beste voor iedereen bereiken. Niet het recht van de sterkste, maar de kracht van eenheid. De leefbaarheid van alle kernen is een punt van aandacht voor D66, wij zijn dan ook "in alle kernen thuis".

D66 Berg en Dal

